

PKB hoogspanningsverbinding Randstad 380 kV

**Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de
Strategische Milieubeoordeling (SMB)**

16 maart 2006 / rapportnummer 1703-16

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de
Strategische Milieubeoordeling (SMB) PKB hoogspanningsverbinding
Randstad 380 kV

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de Strategische Milieubeoordeling
(SMB) over PKB hoogspanningsverbinding Randstad 380 kV,

uitgebracht aan ministerie van Economische Zaken door de Commissie voor de milieuef-
fectrapportage; namens deze

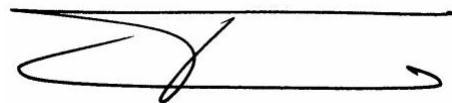
de werkgroep SMB
PKB hoogspanningsverbinding Randstad 380 kV,

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

mr. F.W.R. Evers

Utrecht, 16 maart 2006

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de Minister van Economische Zaken
t.a.v. mr. E.J. de Vries
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

uw kenmerk
O&I/REG/CGB 5727291.b45

uw brief
23 januari 2006

ons kenmerk
1703-16/Pi/lp

Onderwerp
SMB PKB Randstad 380 kV verbinding-
Advies Reikwijdte en Detailniveau

Doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
16 maart 2006

Geachte Minister,

Bij brief van 23 januari heeft u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) gevraagd om aan u advies uit te brengen voor 9 maart 2006 over de inhoud c.q. de reikwijdte en het detailniveau van de Strategische Milieubeoordeling (SMB) ten behoeve van de partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV) voor opname van de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding in de Randstad. TenneT, als netbeheerder, heeft het voornemen om deze nieuwe verbinding aan te leggen.

In de Startnotitie Strategische Milieubeoordeling pkb Randstad 380 kV verbinding van 15 december 2005 worden vier alternatieve netconfiguraties – potentiële tracé's – genoemd, te weten A1 (Wateringen – Beverwijk, via Bleiswijk), A2 (Wateringen – Leiden – Beverwijk, met Leiden – Bleiswijk), A3 (Wateringen – Beverwijk en Wateringen – Bleiswijk) en B Beverwijk – omgeving Breukelen, Wateringen – Bleiswijk).

Gebruik maken van bestaande tracés

In het voornemen is er geen alternatief uitgewerkt waarbij alleen bestaande tracés worden gebruikt en opgewaarderd. De Commissie kan zich voorstellen dat dit kan leiden tot alternatieven met beperktere milieugevolgen. De Startnotitie geeft hier geen uitsluitel over. In de SMB dient een onderbouwing gegeven te worden van de gekozen alternatieven en met name dient te worden aangegeven waarom wel of niet voor het gehele tracé aansluiting is gezocht bij reeds bestaande hoogspanningsverbindingen.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Beperking bandbreedte van de tracés

In de startnotitie zijn de tracés nog slechts zeer globaal aangeduid. In de SMB zal een nadere concretisering van de tracés dienen plaats te vinden. Hierbij kan - rekening houdend met het strategische niveau van de te maken beoordeling - een zekere bandbreedte worden aangehouden. Indien er wordt uitgegaan van (zeer) grote feitelijke bandbreedtes¹, dan zullen voorspelde effecten per tracé, vanwege de vele mogelijke verschillende effecten, steeds meer vertroebelen en daardoor nauwelijks onderscheidend zijn. In de situatie van (zeer) grote bandbreedtes zal de rol van deze SMB in de afweging ten behoeve van de besluitvorming uiterst beperkt worden – want alles lijkt op elkaar – en wordt de inbreng van de milieugevolgen van de nu te maken keuze feitelijk doorgeschoven naar het inrichtingsbesluit waarmee het gekozen tracé wordt geformaliseerd. Terwijl in die situatie onbekend is of niet met andere alternatieven tot een beter optimum voor het milieu gekomen kan worden. Een eenmaal gekozen tracé, kan naderhand bij de finale uitwerking allerlei nadelige gevolgen veroorzaken, die bij de eerste te globale benadering helemaal niet in beeld zijn geweest. Tevens kunnen de kosten naderhand enorm uit de hand lopen, wanneer bij de globale tracékeuze onvoldoende met allerlei gevoeligheden rekening wordt gehouden.

Methode van werken

Uitgangspunt vormt het initiatief van TenneT. Het initiatief dient samen met de doelstellingen van de initiatiefnemer in de SMB te worden beschreven.

De Commissie adviseert u in overweging te nemen om het proces van alternatievenontwikkeling en beschrijving van milieueffecten te structureren en te organiseren als een (gedeeltelijk interactief), waarin het streven naar een positief getoonzette oplossing voor de aanleg van een (of meer) nieuwe hoogspanningsleiding(en) en het minimaliseren van onwenselijke milieueffecten met elkaar in evenwicht zijn. De Uitgangspunten zoals geformuleerd in hoofdstuk 2 van de Startnotitie (kostenefficiëntie, rechtstandige tracés, bundeling met andere grote infrastructuur, vermijden van stedelijke gebieden en vermijden natuurwaarden), vormen daarvoor een goede basis. Het bevordert de inzichtelijkheid van afwegingen als u verschillende alternatieven ontwikkelt waarin bijvoorbeeld de aansluiting op de landschappelijke hoofdstructuur dan wel aansluiting op andere grootschalige energie- of verkeersinfrastructuur is geoptimaliseerd.

In het SMB dient concreet te worden aangegeven wat de feitelijke bandbreedte is van de tracés. Des te groter de bandbreedte van een tracé, des te meer potentiële effecten zullen er in het SMB beschreven dienen te worden, omdat in die situatie veel meer (aanzienlijke) milieugevolgen aan de orde kunnen zijn. Per alternatief dienen de aanwezige gebiedskwaliteiten geïnventariseerd te worden. Dat kan mede op grond van de in de Startnotitie genoemde gebiedstypen. Maar dit dient in elk geval ook te gebeuren op basis van gevoelige gebieden vanwege:

¹ Met de feitelijke bandbreedte wordt bedoeld de concrete ruimte waarbinnen het tracé gerealiseerd zal worden, bijvoorbeeld een bandbreedte van 500 meter naar links en naar rechts.

- Natuur: Vogel- en Habitatrictlijngebieden, EHS, aanwezigheid van bijzondere soorten c.q. leefgebieden;
- Landschap: Nationaal Landschap ('t Groene Hart), Belvédère-gebied, beschermde monumenten, bijzondere cultuurhistorie;
- Mens: grote bevolkingsconcentraties;
- Archeologie: gebieden met (zeer) hoge verwachtingswaarden.

Indien één of meerdere van de alternatieven geheel niet door of langs één van de vier hiervoor genoemde gevoelige gebieden loopt (geldend voor de gehele bandbreedte), kan een dergelijk alternatief of kunnen dergelijke alternatieven vanuit milieuperspectief als voorkeursalternatief beschouwd worden.

Indien een alternatief door of langs één of meerdere gevoelige gebieden zal lopen, dan dienen de 'hot spots' per alternatief concreet in beeld gebracht te worden. Waar lopen ze door welk type gevoelig gebied en over welke afstand? Kunnen deze hot spots alsnog vermeden worden, zo niet, dan dienen de mogelijke effecten binnen de gehele bandbreedte in het SMB beschreven te worden.

Beschrijving van effecten

In het SMB dienen de volgende aspecten in ieder geval beschreven te worden.

- Beschrijf het voornemen, bestaande uit een locatie-onafhankelijke beschrijving van de ingreep zelf (bovengronds en ondergronds). Voor nieuwe tracés gecombineerd met een bandbreedte van bijv. 500 meter, waarbinnen deze ingreep plaatsvindt (of een andere goed gemotiveerde breedte van die zone). Voor bestaande tracés kan dit zonder bandbreedte.
- Beschrijf de verschillende tracédelen, waaruit de alternatieven zijn opgebouwd (bijv. Wateringen-Bleiswijk, Beverwijk-Breukelen, maar ook Beverwijk-Diemen).
- Beschrijf de meest relevante gebiedskenmerken in het studiegebied (de zone waarbinnen relevante gevolgen te verwachten zijn); schenk aandacht aan de landschappelijke hoofdstructuur, de fysieke en planologische beperkingen, de ruimtelijke dynamiek en de ecologische en cultuurhistorische waarden.
- Zoek per tracédeel, rekening houdend met de gebiedskenmerken en de Randvoorwaarden en Uitgangspunten uit hoofdstuk 2 van de startnotitie, naar mogelijke deeltracés (zones) met zo beperkt mogelijke effecten. Motiveer daarbij de gemaakte keuzes, zowel vanuit milieuperspectief als vanuit andere perspectieven. Geef op kaart de relevante VHR²- en EHS³-gebieden aan. Geef bovendien de relevante vogeltrekroutes weer. Probeer met de deeltracés deze gebieden zoveel mogelijk te vermijden. Waar dat niet lukt dienen de doorsnijdingen als 'hot spots' in het SMB genoemd te worden. Beschrijf globaal de te verwachten gevolgen per gekozen tracédeel (incl. bandbreedte) voor de meest relevante aspecten (natuur, landschap, mens, archeologie) en geef waar mogelijk de 'hardheid' van bepaalde aannames aan (bijvoorbeeld ten aanzien van het mijden van kwetsbare plekken

² VHR = Vogel- en Habitatrictlijn.

³ EHS = Ecologische Hoofdstructuur.

binnen de gekozen zone). Geef voor 'hot spots' binnen VHR-gebieden op basis van reeds beschikbare informatie het voorkomen van soorten en habitats op grond waarvan een VHR gebied is aangewezen als speciale beschermingszone (sbz). Geef aan voor welke soorten en/of habitats binnen de hot spot mogelijk knelpunten gaan optreden. Geef voor hot spots binnen de (overige) EHS de (reeds beschikbare) natuurdoeltypenkaart. Geef aan voor welke doeltypen en/of doelsoorten binnen de hot spot mogelijk knelpunten gaan optreden. Geef voor vogeltrekroutes weer voor welke prioritaire soorten uit de Vogelrichtlijnbijslagen binnen de hot spot mogelijk knelpunten gaan optreden.

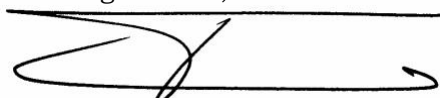
- Combineer de te verwachten gevolgen van de tracédelen tot gevolgen per alternatief.
- Vergelijk de alternatieven aan de hand van de gekozen milieu-aspecten en licht de onderlinge vergelijking toe.

Geef op basis van expert judgement een kwalitatieve inschatting van de verschillen tussen de alternatieven, rekening houdend met de afzonderlijke effecten en de effecten in samenhang (cumulatie/synergie). Er kan onderscheid gemaakt worden tussen alternatieven:

- waarvan uitgesloten is dat er significante gevolgen zullen optreden.
- waarvan zeker of mogelijk sprake is van significante negatieve gevolgen. In dat geval dient voor wat betreft het aspect natuur een passende beoordeling plaats te vinden.

Wij hopen u met dit advies van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

mr. F.W.R. Evers
voorzitter werkgroep rsmb Hoogspannings-
verbinding Randstad 380 kV

BIJLAGEN

bij het advies over de reikwijdte en het detailniveau van de
Strategische Milieubeoordeling PKB hoogspanningsverbinding
Randstad 380 kV

(bijlagen 1 t/m 3)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 januari 2006 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

		Ministerie van Economische Zaken	
Aan Commissie voor de milieueffectrapportage Postbus 2345 3500 GH Utrecht		Commissie voor de milieueffectrapportage	
		ingekomen: 24 JAN. 2006	
		nummer	
		dossier 1703-01-02(2X)	
kopie naar: HL			
Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
VERZONDEN	23 JAN. 2006	O&I/REB/CGB 5727291.b45	
Onderwerp	Hoogspanningsverbinding Randstad 380 kV		
<p>TenneT, de landelijke elektriciteitsnetbeheerder, is voornemens om in de Randstad een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding aan te leggen. Het is de bedoeling deze verbinding aan te leggen van Wateringen naar Beverwijk. Voor deze verbinding zijn alternatieve routes mogelijk. Een alternatief voor dit project is versterking van het bestaande net met uitbreidingen in een grote straal rond Amsterdam en Rotterdam. Deze nieuwe 380 kV verbinding is onderdeel van een groter project, genaamd 'Randstad380-Schakel voor de Toekomst'. Het project dient er primair toe om voldoende capaciteit voor het transport van elektriciteit te waarborgen. Op deze wijze denkt TenneT tegemoet te kunnen komen aan de toekomstige vraag naar transport in de Randstad. Met de nieuwe verbinding wordt een ringstructuur in de Randstad gerealiseerd; daarmee wordt de zekerheid van de transportvoorziening vergroot.</p> <p>Op verzoek van TenneT is het kabinet voornemens om over te gaan tot een partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV) voor opname van de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding. De partiële herziening zal geschieden conform de in artikel 2a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening beschreven procedure van een planologische kernbeslissing. In de partiële herziening zal het tracé van de nieuwe verbinding globaal afgewogen worden.</p> <p>Voor het wijzigen van het SEV is op grond van de EG Richtlijn 2001/42/EG een strategische milieubeoordeling (SMB) noodzakelijk. Bijgaand stuur ik u twee exemplaren toe van de "Startnotitie Strategische Milieubeoordeling pkb Randstad 380 kV verbinding", naar de inhoud waarvan ik u korthedshalve verwijs.</p>			
Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax	
Bezuidenhoutseweg 20, Den Haag	070-3796490	070-3796095	
<small>Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden</small>			

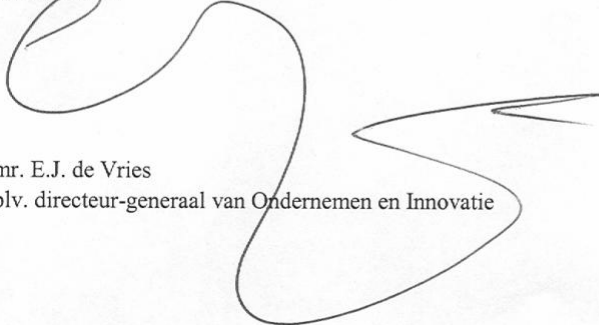
Ministerie van Economische Zaken

Gaarne stel ik u in de gelegenheid binnen de hieronder genoemde termijn van ter inzage legging mij te adviseren over de inhoud c.q. reikwijdte en detailniveau van de Strategische Milieubeoordeling.

De startnotitie ligt van 26 januari 2006 tot en met 9 maart 2006 ter inzage. Tot en met 9 maart 2006 kan een ieder opmerkingen ten behoeve van de vaststelling van de inhoud van de Strategische Milieubeoordeling indienen bij het Ministerie van Economische Zaken, Directie Ruimtelijk Economisch Beleid, Postbus 20101, 2500 EC Den Haag, t.a.v. de heer drs. O. Bitter.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door de heer drs. O. Bitter, Ministerie van Economische Zaken (tel. 070-3796490) en de heer ir. B.A. Wilbrink, Ministerie van Economische Zaken (tel. 070-3796492).

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

mr. E.J. de Vries
plv. directeur-generaal van Ondernemen en Innovatie

BIJLAGE 2

Bekendmaking in Staatscourant nr. 12 d.d. 25 januari 2006

BEKENDMAKING

Nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding

Nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding in de Randstad
TenneT, de landelijke elektriciteitsnetbeheerder, is voornemens om in de Randstad een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding aan te leggen. Het is de bedoeling deze verbinding aan te leggen van Wateringen naar Beverwijk. Voor deze verbinding zijn alternatieve routes mogelijk. Een alternatief voor dit project is versterking van het bestaande net met uitbreidingen in een grote straal rond Amsterdam en Rotterdam. Deze nieuwe verbinding is onderdeel van een groter project, genaamd 'Randstad380-Schakel voor de Toekomst'. Het project dient er primair toe om voldoende capaciteit voor het transport van elektriciteit te waarborgen. Op deze wijze komt TenneT tegemoet aan de toekomstige vraag naar transport in de Randstad. Met de nieuwe verbinding wordt een ringstructuur in de Randstad gerealiseerd; daarmee wordt de zekerheid van de transportvoorziening vergroot.

De startnotitie

Op verzoek van TenneT is de regering voornemens om de beoogde verbinding door middel van een partiële herziening in het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV) op te nemen. Daarvoor dient op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening de procedure voor een Planologische kernbeslissing (pkb) te worden doorlopen. Ten behoeve van de partiële herziening van het SEV is op grond van de EG Richtlijn 2001/42/EG een Strategische Milieubeoordeling (SMB) noodzakelijk.

Die SMB-procedure begint met een startnotitie. Daarin staat het doel van het project, de in aanmerking komende alternatieven, de projectomgeving, de te verwachten milieueffecten, de te doorlopen procedures en de toetsingskaders. De startnotitie vormt de basis voor de richtlijnen voor de inhoud van het SMB.

Inspraak op de startnotitie

De Minister van Economische Zaken maakt bekend dat van 26 januari 2006 tot en met 9 maart 2006 de startnotitie ter inzage ligt. Tot en met 9 maart 2006 kan eenieder opmerkingen maken ten behoeve van de richtlijnen voor de vaststelling van de inhoud c.q. reikwijdte en detailniveau van de Strategische Milieubeoordeling.

Waar kunt u de startnotitie inzien?

De startnotitie kunt u van 26 januari 2006 tot en met 9 maart 2006 gedurende de reguliere openingstijden inzien op de volgende locaties:

- Ministerie van Economische Zaken, Informatiecentrum, Bezuidenhoutseweg 30, Den Haag.
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Bibliotheek, Rijnstraat 8, Den Haag.
- De provinciehuizen van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Brabant.
- De gemeentehuizen van de gemeenten Aalsmeer, Abcoude, Alblasserdam, Alkemade, Amstelveen, Amsterdam, Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs, Beverwijk, Bleiswijk, Delft, Den Haag, Dordrecht, Drimmelen, Geertruidenberg, Graafstroom, Haarlemmerliede en Spaarwoude, Haarlemmermeester, Jacobswoude, Krimpen aan den IJssel, Leiden, Leiderdorp, Leidechendam-Voorburg, Midden-Delfland, Nederlek, Nieuw-Lekkerland, Ouder-Amstel, Ouderkerk, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Rijnwoude, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Sliedrecht, Velsen, Werkendam, Weetland, Zevenhuizen-Moerkapelle, Zoetermeer en Zoeterwoude.

U kunt de startnotitie downloaden of bestellen via www.ez.nl. U kunt de startnotitie ook telefonisch aanvragen bij Postbus 51, telefoon 0800 - 848 39 51.

Hoe kunt u reageren op de startnotitie?

U kunt zowel schriftelijk als mondeling reageren op de startnotitie. Uw schriftelijke reactie kunt u tot en met 9 maart 2006 sturen aan het Ministerie van Economische Zaken, Directie Ruimtelijk Economisch Beleid, t.a.v. de heer drs. O. Bitter, Postbus 20101, 2500 EC Den Haag. Diegene die dat wenst, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Voor het maken van mondelinge opmerkingen kunt u zich wenden tot de hieronder genoemde contactpersonen.

Nadere informatie

Nadere inlichtingen worden verstrekt door de heer drs. O. Bitter, Ministerie van Economische Zaken (telefoon 070 - 379 84 90) en de heer ir. B.A. Wilbrink, Ministerie van Economische Zaken (telefoon 070 - 379 84 92).

Ministerie van Economische Zaken

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Ministerie van Economische Zaken

Bevoegd gezag: Ministerie van Economische Zaken

Besluit: partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (SEV), waarvoor een Planologische Kernbeslissing (PKB) nodig is.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C24

Activiteit: aanleg van één of enkele tracés voor een 380 kV hoogspanningsverbinding

Procedurele gegevens:

startnotitie strategische milieubeoordeling: 26 januari 2006

advies strategische beoordeling uitgebracht: 16 maart 2006

Bijzonderheden: met het realiseren van deze verbinding ontstaat een 380 kV ringstructuur binnen de Randstad.

Samenstelling van de werkgroep:

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

drs. S.J. Jansen

prof. ir. E.A.J. Luiten

drs. R.H.J. Mooren

Secretaris van de werkgroep:

mr. S. Pieters

Advies over de reikwijdte en het detailniveau van de Strategische Milieubeoordeling (SMB) PKB hoogspanningsverbinding Randstad 380 kV

Op basis van verschillende netconfiguraties zal bekeken worden wat de gevolgen per tracé zullen zijn voor met name mensen, natuur en landschap. Op basis van deze informatie kan vervolgens besloten worden welk(e) tracé(s) de voorkeur geniet(en) om te komen tot een 380 kV ringnetstructuur binnen de Randstad.

ISBN 90-421-1742-7